

Årsberetning 2013

Aalborg Zoo deltager i det europæiske
avlssamarbejde for truede dyrearter

Dyrebare oplevelser

Aalborg
ZOO

Medarbejdere

Protektor:

Hans Kgl. Højhed
Prins Joachim

Bestyrelse:

Steen Royberg, formand, udpeget af Aalborg Byråd
Niels Iversen, næstformand, valgt efter indstilling fra Aalborg Universitet
Brian Bøgh Eriksen, bestyrelsesmedlem, udpeget af Aalborg Byråd
Mette Ekstrøm, bestyrelsesmedlem, udpeget af Aalborg Byråd
Lise Emborg, bestyrelsesmedlem, valgt som repræsentant for turisterhvervet
Jan Vestergaard Olsen, bestyrelsesmedlem, valgt som repræsentant for erhvervslivet
Marianne B. Andreasen, valgt som repræsentant for personalet

Direktør:

Henrik Johansen

Dyreafdelingen:

Jens Sigsgaard, chefzoolog
Trine Hammer Jensen, dyrlæge
Cino Pertoldi, professor M.S.O.
Ove Dahl, dyrepasser
Ole Kristensen, dyrepasser
Vibeke Møller, dyrepasser
Marianne B. Andreasen, dyrepasser
Sara Villadsen, dyrepasser
Thorwald Eggers, dyrepasser
Paw Gosmer, dyrepasser
Kenneth Madsen, dyrepasser
Marianne Reetz, dyrepasser
Lise Andersen, dyrepasser
Laura Larsen, dyrepasser
Betina Andersen, dyrepasser
Karina Jensen, dyrepasser
Mikkel Kibsgaard, dyrepasser
Frank Thomsen, dyrepasser
Søren Trudslev Lassen, dyrepasser
Jesper Lauritzen, dyrepasser
Mads Vigeholm, dyrepasser
Jette Klavsen Pedersen, dyrepasser
Katrine Christensen, dyrepasser

Michella Højer, dyrepasser
Trine Clausen Jespersgaard, dyrepasserelev
Rune Konge Jensen, dyrepasserelev
Lars Pedersen, dyrepasserelev
Xenia Capton, dyrepasserelev
Tanja Rasmussen, dyrepasserelev
Susanne Søvnald, dyrepasserelev
Anders Rasmussen, dyrepasserelev
Pernille Mikkelsen, dyrepasserelev

Informationsafdeling:

Søren Sørensen, informationschef
Susanne Solskov, marketing
Nels Alrøe, events
Mette dam, salg
Lotte Raal, salg
Birgitte Neergaard Petersen, butik
Lone Holmgaard, butik
Morten Smetana, formidler
Rikke Kruse Nielsen, formidler
Sussi Køber, grafiker

Driftsafdeling:

Peter Sønderby, driftschef
Allan Korup, maskinmester
Erik Nielsen, tømrer
Thejs Nielsen, smed
Kasper Andersen, tekniker
Tonny Urban, chauffør
Ole Thomsen, arbejdsmand
Kirsten Jensen, gartner
Morten Rom, IT

Administration:

Louise Haugaard, administrationschef
Susanne Kongsted, kontorfuldmægtig
Christina Elong Møller, HR og administration
Pernille Bang Bentsen, kontorelev

Årsberetningen 2013 er udarbejdet i april 2014.

Grafisk design: Outsource dk

Fotos: Peter G. Christiansen, Sussi Køber, Aalborg Zoos arkiv

Indhold

Årets højdepunkter	4
ZooShoppen	8
Medarbejder highlights	9
Dyreafdelingen	14
Forskning	18
Dyrebestand	19
Økonomiske nøgletal	20
Markedsføring	22
Formidling	24
Skoletjeneste	28
Samarbejdspartnere	30

Årets højdepunkter

Dinosaurudstilling

Efter 65 millioner års fravær vendte dinosaurerne i foråret 2013 tilbage til Aalborg Zoo – i form af udstillingen "Return of the Dinosaurs". Udstillingen, der er udviklet af det naturhistoriske museum Museo del Desierto i Mexico, bestod af 15 dinosaurer i fuld størrelse og med bevægelse og lyd. Dinosaurerne blev placeret rundt om i haven og kunne dermed indgå naturligt i vores øvrige formidling. Ved hver enkelt af dinosaurerne blev der fortalt om dyrets opståen, dets udvikling og den forandring, som det har undergået i artens levetid, ligesom der var paralleller til de dyr, som gæsterne i dag møder i haven. Vi valgte at bygge miljøer op omkring hver enkelt dinosaur, fordi det gav mulighed for at inddrage planter, som vi kender i dag, og som også – omend på et andet udviklingstrin – fandtes på dinosaurernes tid.

Rekordbesøg

Med 469.000 gæster i 2013 blev der føjet næsten 60.000 til den besøgsrekord, som vi satte i 2012, hvor 411.000 gik gennem tælleapparaterne. Med dette fine besøgstal placerer vi os igen klart som det mest populære zoologiske anlæg uden for hovedstadsområdet.

Dinosaurudstillingen har uden tvivl sin store andel af det store besøgstal, men 2013 udmærkede sig som helhed ved rigtig mange velbesøgte arrangementer samt et rekordstort salg af årskort.

Årets højdepunkter

Tigerskifte – fra sibirisk til Sumatra

I 2013 blev vores sibiriske tigre skiftet ud med den mere truede Sumatratiger. Den 10 år gamle hantiger Batu kom sidst i marts til Aalborg fra Rheine Zoo i Tyskland, og han danner nu par med huntigteren Kim. Det synes at være et godt match, for parret fik i september ungen Mia-Mai.

Der findes i dag seks underarter af tigre, hvor Sumatratigteren med en vægt på 75-110 kg for hunnerne og 100-140 kg for hannerne er den mindste. I mange år har Aalborg Zoo satset på den truede sibiriske tiger – verdens største, som kan veje op til det dobbelte af en Sumatratiger. Avlen på sibirisk tiger har været en stor succes, og flere unger er sendt til andre zoologiske haver, hvor de indgår i det europæiske avlsprogram. Nu mener vi imidlertid, at tiden er kommet til at støtte op om verdens mindste tiger, som er langt mere truet end den sibiriske tiger

Årets højdepunkter

Først i verden med sjældne kaimanunger

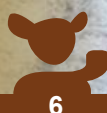
I maj 2013 lykkedes det for Aalborg Zoo at klække 23 unger af arten sort kaiman. Det var første gang nogensinde, det er sket for denne art uden for dens naturlige leveområde. Den sorte kaiman hører til alligatorfamilien, og kaimanerne er en særlig gruppe alligatorer, der kun lever i Sydamerika. 10 af ungerne blev flyttet til Aalborg Zoons tropehus, mens de resterende i dag lever i Krokodille Zoo på Falster.

Avlssamarbejde om asiatisk løve

Med udnævnelsen af Aalborg Zoo til koordinator for avlsprogrammet for asiatiske løver gik zoo i 2013 ind i et spændende og vigtigt stykke arbejde i forhold til at bevare en truet dyreart.

Når vi gør en stor indsats for truede dyr, sker det i tæt samarbejde med zoologiske institutioner i hele Europa. Som en vigtig del af vores medlemskab af sammenslutningen af europæiske zoologiske haver og akvarier (EAZA) deltager vi i et antal avlsprogrammer. Disse programmer ledes af en koordinator, som anbefaler hvilke dyr, der skal yngle for at opretholde et genetisk sundt program. I praksis betyder det, at dyrene i avlsprogrammerne flyttes rundt mellem EAZA-institutionerne og betragtes som én stor bestand.

Funktionen som avlskoordinator varetages af biolog Rikke Kruse Nielsen i samarbejde med en international artskomité bestående af forskere og løvespecialister. Avlssamarbejdet omfatter 110 asiatiske løver fordelt på 39 zoologiske haver i Europa.

Årets højdepunkter

Tvillingerne og Julemanden

I det forgangne år var Aalborg Zoo en del af TV2's julekalender "Tvillingerne og Julemanden". Programmerne blev i sagens natur sendt i december, men allerede i februar var zoo på den anden ende, da et filmhold fra Deluca Film indledte optagelserne. Vi byggede kulissen Stenens Grotte, som kan ses i haven i dag lige over for orangutanganglættet. Grotten spillede en central rolle i julekalenderen, idet det var her man kunne finde Lysets Sten, som reddede julen.

Orangutangunge

Sidst i december fik vi en forsinket julegave, da der kom en lille ny beboer til verden hos Borneo-orangutangerne. Moderen er den 25-årige Mona, der er født i Aalborg Zoo. Med fødslen af ungen, der endnu ikke er kønsbestemt, videreføres en lang tradition for orangutangunger i Aalborg Zoo. De første dyr kom fra Borneo til haven i 1960 – Charlie, som mange stadig kan huske, og Sussi, som var hans mage gennem mange år. Charlie nåede at blive far til 9 unger, hvoraf én stadig er i Aalborg Zoo. Det drejer sig om Anna, som er mor til Mona. Med andre ord er Charlie oldefar til den seneste unge, og vi kan dermed fortsat trække en direkte linje fra zoo tilbage til Borneos regnskov.

Orangutangen lever kun på de to øer Borneo og Sumatra. Der er tale om to underarter, hvoraf Borneo-orangutangen altså er at finde i Aalborg Zoo. Desværre er orangutangen i dag truet i naturen, primært på grund af fældning af de regnskovsområder, som dyrene lever i.

Masterplanproces

2013 var også året, hvor vi for alvor fik sat skub i den masterplanproces, der skal beskrive Aalborg Zoos udvikling i de kommende år og være med til at definere en rød tråd i havens arbejde. Der er blevet udarbejdet en ny vision og mission, som danner grundlag for den endelige masterplan.

Vi allierede os i årets løb med Dan Pearlmann GmbH for at få ny inspiration til processen. Den tyske virksomhed er på et strategisk-kreativt grundlag specialiseret i brandstrategi, brandkommunikation og oplevelsesarkitektur. Dan Pearlman har stået bag udviklingen af nogle af de bedste zoologiske haver i Europa, eksempelvis Yucon Bay i Erlebnis-Zoo Hannover, hvor man har integreret et isbjørneanlæg i et autentisk havnemiljø.

ZooShoppen

I hvert af de år ZooShoppen har eksisteret – siden 1998 da vi tog den nye administrationsbygning i brug – har der været rigtig mange spændende initiativer. Der har løbene været interessante emner at relatere til, men i 2013, hvor vi kunne se frem til dinosaurudstillingen, var det oplagt at forsøge at vende butikken på hovedet. Vi ville ikke blot gå efter en temaafdeling, men en hel dinosaurbutik i butikken. Det var en rigtig spændende proces, hvor vi fik designet flotte dinosaurer til at sætte på vinduerne, ligesom vi skabte farverige rammer med blandt andet dinosaurer og vulk-

anlandskaber, så butikken kunne få et helt andet look. Inspireret af en studietur til Erlebnis-Zoo Hannover etablerede vi en klippetunnel ned til Dinoland, så gæsterne kunne gå fra den permanente del af ZooShoppen ind i en ny – ældgammel – verden.

ZooShoppens omsætning blev forøget med cirka 700.000 kr. ekskl. moms. Det lykkedes i 2013 for ZooShoppen at hæve omsætning pr. gæst med 5 %.

I 2013 lykkedes det også uden problemer at få 469.000 gæster ind igennem den relativt smalle indgang – og at sælge over 53.000 årskort.

Medarbejder highlights

Sara Villadsen
Dyrepasser

Hvilken begivenhed har betydet mest for dig i 2013?

Da vi sidste år fik at vide, at der skulle bygges et nyt familieområde med en zoo-scene, var det en fantastisk god nyhed, der fik mig helt op i humørfeltet. I lang tid har vores afdeling (søløver) trænet med minigrise, miniheste og høns på pladsen uden for BørneZoo, og det har været en stor succes. Vi kunne bare drømme om en 'rigtig' zoo-scene – troede vi, for nu bliver den jo til virkelighed! Og det bedste af det hele er, at jeg nu sammen med en kollega er blevet ansat som træner af de dyr, der skal fremvises på den nye Zoofari-scene i maj måned 2014. Det har været ekstra spændende at følge med i byggeriet – og dag for dag se, hvordan vi kommer tættere på opfyldelsen af drømmen.

Hvad holder du mest af i dit job?

Træning af dyrene står helt sikkert øverst på listen! Det er fantastisk at opleve de bånd, man knytter til dyrene. En god træningsdag giver hele dagen et løft. Det er også helt utroligt at opleve, hvordan børnene kan reagere, når de ser, hvad dyrene kan. Det er ikke usædvanligt at høre et barn udbryde: 'Jamen kan høns flyve?'. Mange børn har nemlig aldrig set en høne flyve, fordi de fleste høns simpelthen er blevet for tykke til at gå på vingerne! For nogle børn er høns næsten mere spændende end de vilde dyr, fx fik vi en dag besøg af mor med en lille dreng, der kom til Aalborg Zoo kun med det formål se hønsene, som var drengens favoritdyr!

Har du et fremtidsønske for Zoo – eller dit job i Zoo?

Jeg håber, at dyrene på Zoofari-scenen bliver så stor en succes, at vi kommer op på flere fremvisninger pr. dag i højsæsonen – i øjeblikket har vi kun en fremvisning om dagen på programmet. Det ville naturligvis kræve mere tid og mere personale. Jeg håber også på, at vi efterhånden får flere - og også mere eksotiske - dyr på scenen. Selv om velkendte dyr som høns, grise og heste jo sagtens kan overraske – høns er fx både kvikke og lærenemme!

Er der et dyr eller et sted i Zoo, som du har et særligt forhold til?

Ja, søløven Molly. Da jeg startede i søløveafdelingen, var Molly lidt bagefter de andre søløver, da hun var blevet en smule overset ved træningen, men da jeg så hende, var der kontakt med det samme, og jeg valgte at træne specielt med Molly. Efter at have trænet med hende i en periode udviklede hun sig meget, og i dag er Molly lige så dygtig som de andre søløver. Jeg er også meget glad for de dyr, jeg træner til Zoofari-Scenen, specielt minigrisen Rita og minihesten Cody. Det ligger næsten i sagens natur, at vi får et særligt forhold til de dyr, vi træner, da et tæt forhold er nødvendigt for at opnå dyrenes tillid.

Medarbejder highlights

Medarbejder highlights

Thorvald Eggers
Dyrepasser

Hvilken begivenhed har betydet mest for dig i 2013?

Sidste år stod i dinosaurernes tegn, og vi var meget spændte på, hvordan publikum ville tage i mod udstillingen af de kæmpemæssige fortidsdyr. Det viste sig at blive en stor succes, og det var især en glæde at se et væld af spændte og forventningsfulde børn i fuld gang med at udforske dinosaurernes verden. Men for mig personligt var det fødslen af girafkalven Bette-Frede, der var den største oplevelse. Han vendte forkert i sin mors mave og måtte hjælpes til verden. Da moderen var i fuld narkose under forløbet, havde hun bagefter ingen forståelse af, at hun havde født en kalv, så hun afviste Bette-Frede. Vi måtte derfor træde til og flaske ham op. Det gjorde vi intensivt i de første par måneder, indtil han blev livskraftig og 'fræk' nok til at nappe en tår mælk med hos en af vore andre girafhunner med en nyfødt kalv. Så i dag har Bette-Frede det heldigvis godt!

Hvad holder du mest af i dit job?

Jeg har arbejdet i Aalborg Zoo i 47 år, og jeg må sige, at det har været en fornøjelse gennem alle årene at arbejde sammen med gode kolleger omkring vores fælles interesse, nemlig glæden ved at passe dyrene og se dem trives bedst muligt. Og at glæde publikum med vores fantastiske dyr! Der er sket utroligt meget i Aalborg Zoo, siden jeg startede i 1967, hvor mange af dyrene blev 'opbevaret' i alt for små bure uden udfoldelsesmuligheder. I dag sættes dyrenes velfærd i første række, og nye anlæg konstrueres først og fremmest ud fra dyrenes behov så tæt på deres naturlige miljø som muligt. Jeg oplever det som en stort privilegium at have været med i denne udvikling frem mod bedre forhold for vores dyr.

Har du et fremtidsønske for Zoo – eller dit job i Zoo?

Jeg synes, at Zoo er inde i en rigtig god udvikling, og mit håb er, at vi kan fortsætte i samme stil. Flere nye – og større – dyreanlæg med fokus på dyrevelfærd. Min største drøm for Aalborg Zoo er dog mere plads! Specielt håber jeg på mere plads til elefanterne. Hvis vi skal udvide bestanden med en ny han og flere yngre hunner, er det et must, at elefant anlægget bliver udvidet. Desuden støtter vi et elefantprojekt i Sydafrika, og jeg håber på, at vi kan gøre en stadig større indsats for dyrene i deres naturlige leveområder i fremtiden. Mit håb er også, at vi på et tidspunkt kan være med til genudsætning af Rotschild giraffer. For øjeblikket findes der kun ca. 1000 vildtlevende eksemplarer i hele verden.

Er der et dyr eller et sted i Zoo, som du har et særligt forhold til?

Ja, ingen tvivl om, at elefanterne er mine hjertebørn. I 1985 fik vi fire afrikanske, forældreløse elefantunger, tre hunner og en han. De var meget små på det tidspunkt, måske 2-3 år gamle. Og hvor var de dog skræmte! I dag ved vi, at elefantunger kan blive traumatiserede, hvis de mister deres mor, og der er nok ingen tvivl om, at de havde nogle meget chokerende oplevelser med i bagagen. De første tre måneder efter deres ankomst var jeg nærmest konstant sammen med dem for at forsøge på at vinde deres tillid. Det lykkedes heldigvis, og de mange år med elefanterne, lige fra de var små, har betydet, at jeg har et tæt og helt specielt bånd til dem.

Medarbejder highlights

Christina Elong Møller

HR-chef

Hvilken begivenhed har betydet mest for dig i 2013?

Sidste år blev jeg ansat i Aalborg Zoo, og det var naturligvis i sig selv en stor begivenhed for mig! Der har været mange udfordringer og gode oplevelser i mit nye job, men jeg tror, at højdepunktet sidste år var starten på et nyt sundhedsprojekt. I forbindelse med dette fik alle medarbejdere tilbudt et sundhedstjek, og der var 80% deltagelse, hvilket er usædvanligt højt. Det var fantastisk at opleve så stort et engagement og opbakning omkring projektet! Desuden har det været spændende at følge med i processen frem mod udviklingen af en ny masterplan for Aalborg Zoo. Det nye familie- og formidlingsområde i Zoo, der åbner i påsken 2014, er første milepæl på vejen mod en helt ny og meget mere aktiverende Zoo.

Hvad holder du mest af i dit job?

Det første, jeg lagde mærke til, da jeg startede i Aalborg Zoo, var de mange forskellige mennesker, der alle hver især brændte for deres job. På trods af den brede sammensætning af mennesker i forskellige aldre, er der en fællesskabsfølelse, der skaber en harmonisk arbejdsplads med stor rummelighed. Og humor – her er aldrig kedeligt! Jeg føler mig privilegeret over at følge i fodsporene på de ildsjæle, der på eget initiativ skabte en zoologisk have i Aalborg i 1935. Ildsjæle både dengang og nu er hemmeligheden bag Aalborg Zoos succes.

Har du et fremtidsønske for Zoo – eller dit job i Zoo?

Jeg ønsker, at Aalborg Zoo bliver Aalborgs bedste arbejdsplads! Derfor betyder det meget for mig at arbejde med sundhedspolitik og trivslen på arbejdspladsen. For Aalborg Zoo generelt håber jeg på, at den nye masterplan bliver ført ud i livet, så vi kan se frem til en helt anderledes Zoo bygget op omkring temaer og med mange flere aktiviteter, end det er tilfældet i øjeblikket. Hovedfokus må naturligvis stadig være dyrevelfærd, formidling og naturbevaring. Desuden håber jeg på, at vores plads- og parkeringsproblemer vil blive løst i nær fremtid!

Er der et dyr eller et sted i Zoo, som du har et særligt forhold til?

Girafferne har jeg altid holdt meget af. Sidste år kom min familie og jeg endog endnu tættere på girafferne, idet vi fik lejlighed til at overvære en fødsel i girafstalden. Det var en fødsel med komplikationer, da kalven vendte forkert. Men det var en stor oplevelse at se, hvordan både giraffen, Camilla, dyrepasserne og dyrlægen samarbejdede om at nå målet: fødslen af kalven: 'Bette Frede'. Trods den vanskelige start i livet, er han nu en flot giraf, som vores familie altid vil have et specielt forhold til.

Dyreafdelingen

Dyreafdelingen

Verdens mindste tiger fik en lille

I 2012 flyttede de nye tigre ind i det nybyggede rovdyranlæg, og i 2013 blev bestanden øget med en enkelt unge. Det er lidt usædvanligt med blot en enkelt unge, da normalen er to til tre unger pr. kuld. I begyndelsen var vi usikre på, om ungen kunne holde gang i mælkeproduktionen, men det gik fint. Vi ville gerne have haft to unger, fordi leg er vigtig for dyrenes udvikling. Nu er det moderen, der må stå for legen, og vi er overbeviste om, at også hun ind imellem gerne ville have haft to, for der er tydeligvis meget liv og tummel i sådan en unge.

Sumatratigern er den mindste af de fem nulevende underarter Sumatra, sibirisk, kinesisk, bengalsk og indonesisk. Den er også en af de mest truede, og kun én kategori fra uddød. Dens nærmeste beslægtede Bali- og Java-tigern er allerede uddød. Man anslår, at der er godt 400 individer tilbage i Sumatras natur, men desværre fordelt på små populationer i fem nationalparker og ingen af populationerne er på mere end 50 individer. I fangenskab er der på verdensplan næsten lige så mange dyr, og 100 af dem lever i europæiske haver.

Dyreafdelingen

Førsteopdræt af sort kaiman

I 2011 skiftede vi vores Mississippi alligatorpar ud med tre sorte kaimaner, en han og to hunner. Efter halvandet år blev aggressionerne mod den mindste af hunnerne for meget, og hun blev sendt tilbage til Krokodille Zoo. Anderledes gik det i forholdet mellem hannen og den anden hun, for efter to år i Aalborg Zoo blev der lagt 26 æg i reden. De blev hurtigt overført til rugemaskinen, hvor dyrepasserne Jesper Lauritzen og Søren Lassen passede og plejede både æg og de små vidundere.

1. maj 2013 klækkede det første af i alt 26 æg, lagt af vores sorte kaimaner 89 dage tidligere. Dermed har vi føjet endnu en krybdyrart til rækken af succesfulde avlshistorier i Aalborg Zoo, for der er tale om verdens første æg klækket af en sort kaiman i fangenskab. Ikke så underligt, at denne sensation vakte jubel i krybdyrkredse.

Det blev til i alt 23 små levende sensationer, idet to æg var ubefrugtede og én unge ikke udviklede sig normalt. Der er fortsat tale om de eneste unger af sort kaiman i alverdens zoologiske haver. Krokodille Zoo på Falster, hvor forældrene kommer fra, har modtaget 13 af de nye unger og Aalborg Zoo har beholdt 10, som kan ses i Tropehuset.

Aalborg Zoos dyreklinik

Med støtte fra Det Obelske Familiefond lykkedes det at indvie dyreklinikken i Aalborg Zoo i 2013 og dermed få fantastiske muligheder for at undersøge og operere dyrene i zoo godt og sikkert uden lang transport.

Den første større opgave på dyreklinikken var at operere den nye tigerunge for navlebrok. Den blev født med et stort navlebrok, som næsten rørte ved jorden. Med et sådant navlebrok er der risiko for, at tarmen kan sætte sig fast. Derfor besluttede vi, at tigreren i en alder af cirka to måneder skulle bedøves med gas i det nye apparat på dyreklinik, hvorefter vi kunne foretage brokoperationen. Alt gik godt, og den lille tiger var hurtigt vågen og tilbage hos sin mor. Begge har det godt, og ungen vokser hurtigt.

Allerede i januar – altså inden klinikkens officielle indvielse – blev Sumatratigreren Kim opereret for en brækket hjørnetand. Hun blev bedøvet i anlægget og kørt til Gistrup Dyreklinik, hvor en specialiseret tanddyrlæge fra Københavns Universitet stod klar til at behandle hende. Tandens knæk var så åben, så rodkanalen var åben og det blev derfor besluttet at tage tanden ud. Det var en meget lang, men vellykket operation, og Kim klarer sig godt med nu tre hjørnetænder.

Dyreafdelingen

Årets sidste nyhed blev en orangutangunge

Vores 25 år gamle orangutang Mona fødte en unge i december. Faderen er den jævnaldrende Djimat, som vi fik fra Rotterdam Zoo i 1993, mens Mona er tredje generation født i Aalborg Zoo i lige linje efter vores første orangutang Charlie. Ungen, der er Monas tredje, er en lille velskabt unge, som vi først i 2014 kender kønnet på.

Ungen har det godt, men det er ikke tilfældet for verdens orangutangpopulation som sådan. Den er på cirka 45.000 individer fordelt på to arter, men populationen er konstant faldende på grund af ødelæggelse af levesteder. Aalborg Zoo støtter fortsat zoologen Lone Drøscher Nielsens arbejde på Borneo for redde de mange orangutanger, der her bliver hjemløse, når skoven ødelægges.

Forskning

Aalborg Zoo er involveret i flere forskningsmæssige tiltag med fokus på vores dyr – med oprettelsen af en Naturbevaringsfond og CT-skanning af to orangutanghanner som nogle af det seneste års største.

I samarbejde med Aalborg Universitet har vi etableret Naturbevaringsfonden Aalborg Zoo Conservation Foundation. Den støtter med virkning fra januar 2014 projekter afviklet i regi af og/eller med støtte fra Aalborg Zoo til gavn for dyr i haven og/eller projekter til gavn for truede dyrearter, som vi nationalt og internationalt søger at redde og støtte. Fonden har desuden til glæde for lokalbefolkningen til formål at støtte projekter, der gavner natur og dyreliv i Nordjylland. Fonden er ikke en selvstændig juridisk enhed, men en del af Aalborg Zoo. Fonden forventes at have et årligt budget i niveauet 250.000 kr., der finansieres af det nuværende budget til naturbevaring og eventuelle tilskud fra eksterne bidragydere.

Vores to voksne orangutanghanner Djimat og Benjamin har i årevis haft problemer med kroniske luftvejssymptomer såsom hoste og snot, og mange tiltag har i samarbejde med Lungemedicinsk Afde-

ling ved Aalborg Universitetshospital været forsøgt for at afhjælpe problemet. Takket være en unik mulighed fik vi hjælp til at løse en kompleks dyrlægeopgave, for personale fra Nuklearmedicinsk Afdeling på hospitalet stillede en lørdag morgen frivilligt op for at CT-skane orangutangerne, først Djimat og et par måneder senere Benjamin. Desuden undersøgte Klinisk Immunologisk Afdeling blodprøver for andre sygdomme, blandt andet allergi.

Det viste sig at begge orangutanger havde bihulebetændelse og lungesygdommen bronkiektasi. De kom derfor i en længerevarende antibiotikabehandling og trænes nu i at puste i vand, tilsvarende når mennesker puster i en PEP-fløjte. Vi er desuden ved at undersøge mulighederne for at få udenlandsk assistance til operation.

Det er ikke udelukkende de to dyr og Aalborg Zoo, der kan have glæde af samarbejdet med Aalborg Universitetshospital, for de udtagne prøver og skanningsbilleder fra orangutangerne kan forhåbentligt medvirke til at sikre ny viden om sygdomsudviklingen hos mennesker.

Dyrebestand

ANTAL ARTER

ANTAL INDIVIDER

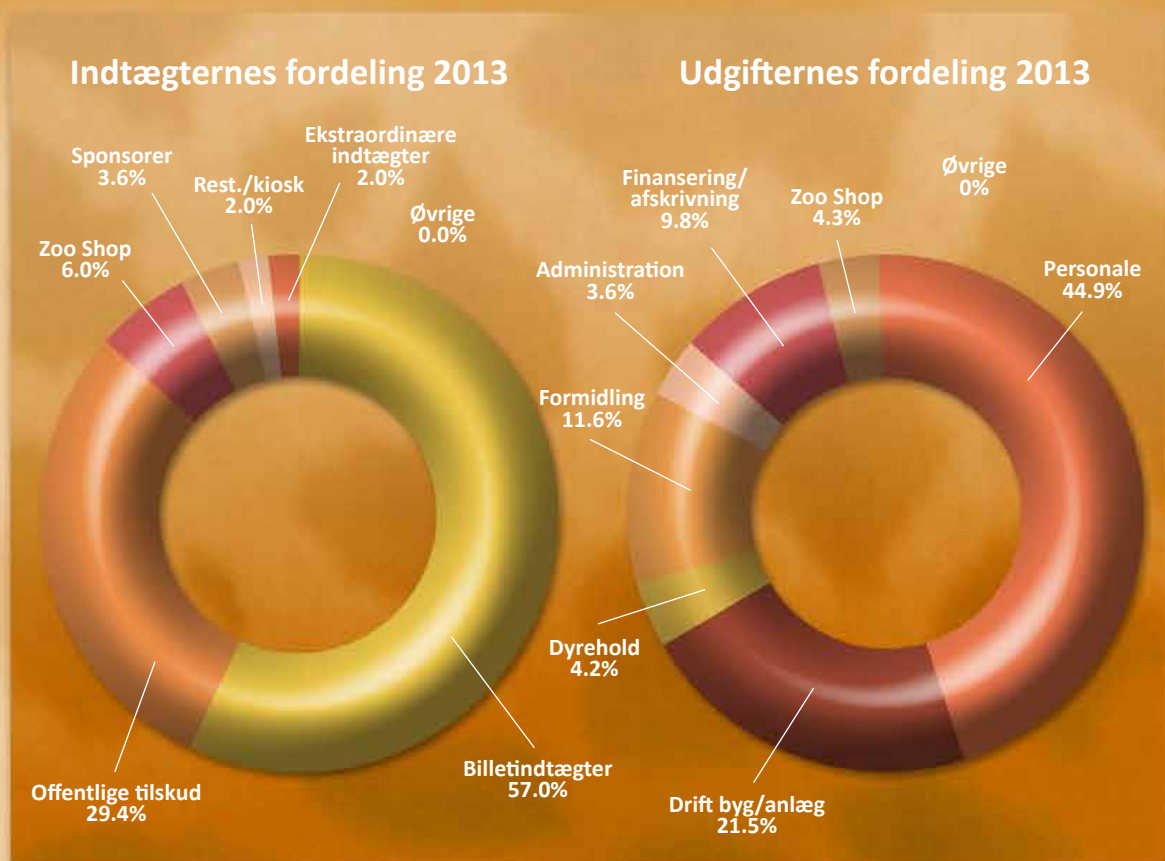
	2012	2013	2012	2013
Hvirvelløse dyr	12	13	567	468
Fisk	18	17	630	575
Padder	7	7	195	194
Krybdyr	24	22	62	73
Fugle	22	21	225	181
Pattedyr	48	48	246	262
I alt	131	128	1.925	1.753

Økonomiske nøgletal

Økonomiske nøgletal

Nøgletal					
Indtægter, kr:	2009	2010	2011	2012	2013
Entré pr. gæst:	64.46	71.30	69.28	76.22	77.19
Køb i ZooShop pr. gæst.	9.53	9.63	8.17	7.82	8.15
Udgifter, kr:	2009	2010	2011	2012	2013
Drift/vedligehold pr. gæst:	20.28	23.60	23.00	26.92	28.38
Dyrehold pr. gæst.	6.85	7.60	7.11	6.83	5.60
Administration pr. gæst:	4.84	6.28	6.26	6.42	4.72
Formidling pr. gæst.	7.09	8.29	7.83	8.65	15.33

Markedsføring

Dinosaurerne kommer!

2013 stod i den grad i dinosaurernes tegn, og hele vores markedsføringsmæssige fokus blev naturligt nok lagt på denne store aktivitet. Allerede i slutningen af 2012 blev der udviklet et koncept som grundsten for al kommunikationen.

Det var første gang i historien, at en udstilling med dinosaurer i fuld størrelse blev vist i Jylland, og det potentiale skulle vi naturligvis udnytte. Og vi kom bestemt i mål, da året var omme havde vi et plus på næsten 60.000 sammenlignet med det foregående år – og det endda med en alt for varm sommer i forhold til godt zoovejr. Så man må sige, at vi fik den synlighed og opmærksomhed, som vi gerne ville have.

Jurassic Park

Vægten i markedsføringen blev i 2013 lagt på tv. Der kørte tv-spot på TV2 Nord, TV2 Midt-Vest samt TV2 Østjylland i flere perioder fra påske og i forbindelse med alle helligdagene samt i sommerperioden. Derudover blev tv-spottet hen over forår og sommer vist i biografer i Nord- og Midtjylland, endnu en ny geografisk og mediemæssig satsning. Effekten er svær at måle, men det er vores oplevelse, at spottet gav god eksponering sammen med den øvrige markedsføring.

Alvilda

Da der i sagens natur er meget blikfang i dinosaurer, anskaffede vi dinosaurrobotten Alvilda, der skabte stor opmærksomhed både før og i udstillingsperioden. Alvilda gik i påsken rundt blandt havens gæster, var med på forårsmessen i Aalborg Kongres & Kultur Center, underholdt AaB's publikum i pausen til en hjemmekamp og skabte opmærksomhed på busterminalen i Aalborg. Alvilda var også at finde i zoo hele sommeren, hvilket var en stor og uventet oplevelse for gæsterne og skabte en del utryghed hos de mindste – det var jo ikke helt sikkert, at den ikke var levende.

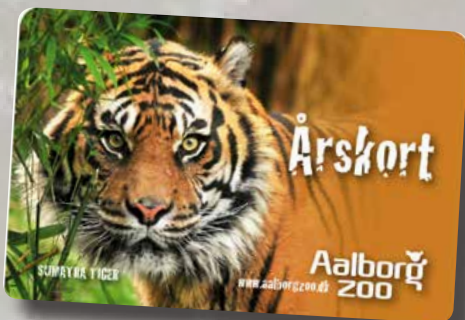

Markedsføring

Nordjyske medieaftale

2013 blev året, hvor eksponeringen gennem Nordjyske Medier blev intensiveret betydeligt. Vi indgik en fantastisk aftale med mediehuset, og fra påske og resten af året var vi nærmest konstant til stede på print, i ugeaviser, på nordjyske.dk, i radioerne ANR og AURA, på tv-kanalen 24Nordjyske samt på busser i Aalborg. Som en del af aftalen inviterede Nordjyske Medier avisens abonnenter gratis i Aalborg Zoo, og næsten 5.000 tog imod tilbuddet og fik mange anderledes oplevelser i løbet af den særlige aften. Mediaaftalen er planlagt til at fortsætte de næste mange år, hvilket er til stor glæde og gavn for både Aalborg Zoo og Nordjyske Medier.

Årskortet er et hit

Igen i 2013 blev alle rekorder på årskortsalget slået: 53.000 solgte årskort, hvilket er en stigning på godt 3.000 i forhold til året før. Det viste igen, at vores koncept er helt rigtigt, og at Aalborg Zoo har et godt produkt, som vores gæster sætter pris på.

Årskortpartnere

Formidling

Formidling

Det at udbyde mange forskelligartede arrangementer er efterhånden blevet en central del af Aalborg Zoos virke. Disse arrangementer er med til at sikre, at der året rundt er mange typer oplevelser at komme efter for både vores årskortholdere og de betalende gæster. 2013 var ingen undtagelse, idet man her kunne opleve nye initiativer såvel som traditionsrige arrangementer – mange af dem med udgangspunkt i den store dinosaurudstilling.

Return of the Dinosaurs

Fredag 26. april åbnede udstillingen "Return of the Dinosaurs", blandt andet markeret med afsløring af et dinosaurmaleri udført af Esben Hanefelt Kristensen og medarbejdere placeret ved alle dinosaurer i haven, parate til at fortælle og svare på spørgsmål om fortidens kæmper.

Fra påske til efterårsferien stod alle arrangementer i dinosaurernes tegn, eksempelvis havde vi i Kristi Himmelfartsferien den store Tyrannosaurus Rex på dagsordenen. Vi opstillede et telt på plænen ved Skovbakken, hvor der blev formidlet om dinosaurernes konge, og man kunne støbe sin egen T. Rex-tand – i øvrigt en aktivitet, som vi med stor succes kørte hele sommeren. På plænen ved Skovbakken havde vi også placeret en kuppel lånt af Aalborg Universitets Universitarium; her viste vi en film med en kort beskrivelse af dinosaurernes uddøen for 65 millioner år siden. Denne film var udlånt af Experimentarium i København.

Det lykkedes for os at få et rigtigt godt samarbejde i gang med Vendsyssel Stenklub, som i både sommer- og efterårsferien stod for en workshop, hvor vores gæster kunne komme og hakke i kridt for at lede efter fossiler. Kridtet var hentet i en grav uden for Aalborg, og aktiviteten var en stor succes. At kunne hive 65 millioner år gammelt materiale op af jorden og samtidig udstille de dyr, der levede dengang, skabte en rigtig god formidlingsammenhæng.

Arrangementer for årskortholdere

Vi har dejligt mange årskortholdere, og dem vil gerne give mulighed for nogle specielle oplevelser. Der blev derfor i 2013 holdt en grillaften specielt for dem samt en aften- og to morgenvandringer ligeledes kun for årskortholdere. Disse vandring har til formål at vise hverdagen i Aalborg Zoo, når dyrene enten vågner eller går til ro. Til hver af morgenvandringerne mødte næsten 500 årskortholdere, som kunne opleve dyrepassernes gøremål om morgenen, ligesom de havde mulighed for at stille spørgsmål om dyrene og hverdagen i haven.

Førmedling

Naturvidenskabsfestivalen i uge 39

Igen i 2013 spillede vi en central rolle i Dansk Naturvidenskabsfestival, der har til formål at få unge interesseret i de naturvidenskabelige uddannelser. Aalborg Zoo medvirkede for sjette gang og kunne endnu en gang sætte rekord målt på besøgstal.

Der er flere faktorer, som er medvirkende til denne succes. Dels er festivalen et kendt arrangement i det nordjyske, dels er næsten alle lokale uddannelsessteder involveret. Med til at sikre succesen er også, at festivalen er flot sponsoreret af blandt andre Det Obelske Familiefond.

Med 7.669 besøgende lærere og elever oplevede vi en cirka 10 procent forøgelse i forhold til 2012. Alt i alt havde vi næsten 17.000 gæster i haven i den periode, hvor vi holdt naturvidenskabsfestival, når vi tæller almindelige gæster og aktørerne fra ungdomsuddannelserne og de videregående uddannelser med.

Naturvidenskabsfestivalen tilrettelægges af en styregruppe bestående af undervisere, ledere og medarbejdere fra Aalborg Universitet, University College Nordjylland, Aalborghus Gymnasium, Aalborg Tekniske Gymnasium, Skoletjenesten i Aalborg Kommune, NTS-center Nordjylland og Aalborg Zoo.

December med "Tvillingerne og Julemanden"

Vores deltagelse i TV2's julekalender "Tvillingerne og Julemanden" gjorde, at december 2013 skilte sig ud fra tidligere års julemåned. I julekalenderen indgik forskellige rekvisitter, og vi var heldige, at nogle af dem blev placeret hos os. Mest iøjnefaldende var Stenens Grotte, som indeholdt Lysets Sten – et helt centralt element i fortællingen. Vi havde selv fået fremstillet denne grotte, og det var derfor med stor spænding og betydelig interesse, at denne blev åbnet for publikum 13. december.

December bød også på fejring af isbjørnene Milak, Victoria og Maliks fødselsdage, hvilket blev markeret med et stort læs is, der blev båret ind i isbjørneanlægget af havens besøgende.

Formidling

Skoletjenesten

Formidling i fokus

I dag er formidling en af de zoologiske havers vigtigste opgaver. Uden formidling om dyrs biologi, om eventuelle trusler og om den natur, der omgiver os – lokalt som globalt – ville vi ikke have nogen berettigelse. Formidlingen skal være lærerig og sjov, men også danne grundlag for diskussioner, der kan være med til at flytte holdninger til dyr, natur og miljø. I den henseende har Skoletjenesten med sit virke gennem de seneste 27 år spillet en væsentlig rolle.

Se, rør – og lær!

Hvert år besøger elever fra nær og fjern med stor begejstring Skoletjenesten i Aalborg Zoo. Skoletjenesten henvender sig til en bred målgruppe og underviser ele-

ver fra børnehaveklasse til studerende på ungdoms- og videregående uddannelser. Undervisningen tager udgangspunkt i det sanselige, og Skoletjenestens lokaler med levende dyr er med til at inspirere til en god dialog. Undervisningen er udpræget hands on, hvor svære begreber og teorier bliver omsat, blandt andet ved at eleverne får skind, kranier og levende dyr mellem hænderne for nemmere at kunne forstå sammenhænge. Det er netop denne tilgang, som adskiller sig fra den klassiske undervisning på skolerne, og som for mange elever er en øjenåbner og til tider endda en grænseoverskridende oplevelse.

Undervisningen i Skoletjenesten er et supplement til den undervisning, der foregår på skolerne. Derfor er det ofte målet for skolerne, at et besøg i zoo indgår før, under eller efter et konkret undervisningsforløb.

Skoletjenesten

Skoletjenesten i tal

I 2013 underviste Skoletjenestens to fastansatte samt en deltidsansat formidler i alt 6.871 elever, hvilket var et fald på syv procent i forhold til 2012. Med til dette regnestykke hører, at 2013 var året med den flere uger lange lock-out, hvilket medførte at mange aftalte besøg i zoo ikke blev til noget. Skoletjenesten gennemførte i løbet af året 302 oplæg af 45 minutters varighed.

44 procent af de underviste elever kom fra Aalborg Kommune, 11 procent fra regionen, én procent uden for regionen, fem procent fra specialskolerne, otte procent fra friskoler, privatskoler og efterskoler, 29 procent fra ungdomsuddannelserne og to procent fra de videregående uddannelser, primært læreruddannelsen.

Skoletjenesten havde også i 2013 et stort rykind af elever fra indskoling – faktisk var 42 procent af de undervi-

ste elever fra Aalborg Kommune, regionen og uden for regionen fra indskoling, mens 12 procent var fra mellemtrinnet og tre procent fra udskoling. I 2013 blev der desuden undervist næsten dobbelt så mange elever fra ungdomsuddannelserne i forhold til året før. Dette er med høj sandsynlighed en positiv effekt af det tætte samarbejde især med de almene gymnasier og teknisk gymnasium i Aalborg i forbindelse med den årligt tilbagevendende naturvidenskabsfestival i Aalborg Zoo.

Naturvidenskabsfestivalen slog igen rekord med et besøgstal på 7.100 elever i forhold til godt 6.400 i 2012. Desuden blev formidlingsaktiviteterne under festivalen varetaget af 1.117 studerende aktører, bl.a. gymnasielever, lærerstuderende og AAU-studerende.

Samlet set havde i alt 15.088 elever og studerende berøring med Aalborg Zos Skoletjeneste i 2013.

Samarbejdspartnere

Aalborg Zoo havde også i 2013 et tæt samarbejde med andre haver via organisationerne DAZA, EAZA og WAZA. Det primære sigte er her at intensivere formidlingen om naturbevaring og bæredygtighed.

Inden for turistbranchen har vi fortsat et stærkt samarbejde med vores attraktionskolleger i regionen. Sammen arbejder vi fortsat på at gøre opmærksom på, at Nordjylland har masser af oplevelser at byde på.

2013 bød også på udbygning af det gode samarbejde Aalborg Universitet, blandt andet i forbindelse med etablering af Aalborg Zoo Conservation Foundation.

Vi oplevede igen et år med stor interesse fra erhvervslivet i Aalborg og regionen som helhed.

Samarbejdspartnere

Samarbejdspartnere

mariendal
electrics

Mogens Daarbak

MOOSDORF HEGN A/S

MTHøjgaard

NCC

NEAS ENERGY

NELLEMANN BJØRNKJÆR

net image

NEWSCYCLE
SOLUTIONS

Nielsen & Christensen

Nilfisk ALTO
Food Division

NIRAS

NORDJYSKE
Stiftstidende

novagraf a/s

NOVI
-home of knowledge

Nykredit

OK

ORBICON

PALLE MØRCH ApS
98 12 86 66

Panduro
HOBBY

poda
vi hegyer Danmark

PRinfoAalborg
GRAFISKE LØSNINGER

Printca

pwc

RAMBOLL

Randers Hømske Industri
Kilstrupvej 168, 8900 Randers - Tlf. 86411022 - Fax: 86411456

REALKREDIT Danmark

REBILD FORSYNING

RGS 90

ROHDE&SCHWARZ

ROYAL ARCTIC LOGISTICS

BY APPOINTMENT TO THE ROYAL DANISH COURT
Royal Greenland

S-MAIL

SAWO

segezha
PACKAGING

tvbingo.dk
MENTAL FITNESS

SIGURD MÜLLER
VINHANDEL A/S

SKJØLSTRUP & GRØNBORG APS

S.P. Jensen A/S

spar nord

Jutlander Bank

strøm HANSEN

SVENSTRUP RØR & SANITET A/S
VVS 98 38 15 88

Svinkløv Badehotel

SYDBANK
Hvad kan vi gøre for dig

SynsHallen A/s
www.synshallenas.dk - 27 83 60 01

TECH COLLEGE AALBORG

TK development

VEN-TEK VENTILATION

vingesuset
personaleforretning

VisitAalborg

Willis

WRISTgroup

AALBORG BK

AALBORG ERHVERVS GULVE

Aalborg Handelsskole

Aalborg Kaserner

Aalborg Kongres & Kultur Center

aalborgportland
CEMENTHOLDING

AALBORG SYMFONIORKESTER

AVas
Aalborg Vojrmandsforening a/s

AALBORG LUFTHAVN | AIRPORT

Dyrebare oplevelser

www.aalborgzoo.dk

Aalborg
ZOO